

Lagmotion LM 36/2019 rd

Antti Lindtman sd m.fl.

Lagmotion med förslag till lag om ändring av 9 § i lagen om frontmannapension och 3 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands

Till riksdagen

MOTIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Syftet med motionen är att höja både fronttillägget enligt lagen om frontmannapension och fronttillägget enligt lagen om betalning av fronttillägg utomlands. Enligt förslaget stiger fronttillägget enligt båda lagarna till 125 euro i månaden.

Det finns ett förslagsanslag för båda fronttilläggen i statsbudgeten. Merkostnaderna för höjningen är 4 700 000 euro för 2020.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 april 2020.

MOTIVERING

Bakgrund

Lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988) ändrades den 1 november 2019. Ändringen innebar att stödjande service i hemmet till frontveteraner blev lagstadgad. Efter lagändringen har hemservicen till frontveteraner och krigsinvalidier samma innehåll och omfattning. Veteranorganisationerna har påpekat att veteranerna också efter lagändringen själva måste stå för utgifter som hänger samman med det dagliga livet. Det rör sig om hyror för institutionsvård eller serviceboende med heldygnsomsorg, kostnader för glasögon, självrisk för läkemedelskostnader och kostnader för läkemedel som inte ersätts av Folkpensionsanstalten. Veteranorganisationerna anser att veteranerna enklast kunde stödjas ekonomiskt om alla veteraner med tecken får högre fronttillägg.

I höst har riksdagsgrupperna behandlat ett förslag som har lagts fram av delegationen för Finlands veteranförbund och delegationen för frontveteranfrågor för att förbättra veteranernas situation. Som ett resultat av detta har riksdagsgrupperna gemensamt beslutat höja fronttillägget från omkring 50 till 125 euro. Förslaget gäller också fronttillägg som betalas till utlandet.

Regeringen har förbundit sig att beakta höjningen i en komplettering av budgetpropositionen.

Lagmotion LM 36/2019 rd

Nuläge och bedömning av nuläget

Enligt lagen om frontmannapension (119/1977) betalas det till en person som fått frontmannatecken, fronttjänsttecken eller fronttecken ett fronttillägg på 484,92 euro om året. Belopp i lagen ligger på 2001 års indexnivå och enligt nivån 2019 är fronttillägget 602,28 euro om året. Fronttillägg betalas ut en gång i månaden som en del av folkpensionen från Folkpensionsanstalten. I år är fronttillägget 50,19 euro i månaden.

En finsk medborgare som är bosatt utomlands och inte får folkpension får fronttillägg med stöd av lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988). Fronttillägget till utlandet betalas ut två gånger om året och beloppet är 484,08 euro om året enligt indexnivån för 2001, som anges i lagen. I år uppgår fronttillägget till utlandet till 601,20 euro om året.

Fronttillägget är inte beskattningsbar inkomst och det inverkar inte på andra förmåner. I september 2019 fick 8 613 personer fronttillägg, varav 4 390 var män och 4 223 kvinnor. Vidare fick 76 personer fronttillägg till utlandet och av dem var 49 män och 27 kvinnor.

Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med motionen är att höja fronttillägget enligt lagen om frontmannapension och lagen om betalning av fronttillägg utomlands från 50,19 till 125 euro i månaden. Inklusive höjningen är beloppet enligt indexnivån 2001, som anges i lagen, 1 195,92 euro om året. Med höjningen är beloppet på 2020 års nivå cirka 1 500 euro om året. Fronttillägget till utlandet höjs lika mycket.

Konsekvenser

För Folkpensionsanstaltens vidkommande är det realistiskt att införa höjningen tidigast den 1 april 2020. Utbetalningsdagen för folkpension och fronttillägg är den 7:e varje månad. Körningarna för regelbundna månadsvisa utbetalningar sker ungefär fem dagar före utbetalningsdagen. Införandet måste ske med en gång när utbetalningarna för månaden innan har körts, eftersom regelbundna utbetalningar för nästa månad börjar uppkomma efter det.

Folkpensionsanstalten måste införa systemet två månader innan de träder i kraft, det vill säga i månadsskiftet februari/mars. På två månader hinner Folkpensionsanstalten ta fram och testa program som går igenom databasen i hela folkpensionssystemet. Två månader är en absolut minimi-tid för att genomföra den ändring som ska säkerställa att folkpensionssystemet fungerar störningsfritt under alla förhållanden. Den normala utbetalningen av pensionerna kan komma i riskzonen om systemet införs tidigare. Följaktligen träder ändringarna i kraft den 1 april 2020.

Till följd av höjningen ökar kostnaderna för 2020 med omkring 4 700 000 euro och budgetanslaget behöver således höjas med samma belopp. Siffran innefattar både fronttillägg och fronttillägg som betalas till utlandet.

År 2021 ligger kostnaderna på nästan samma nivå som 2020, och de följande åren sjunker kostnaderna. Tabellen visar antalet mottagare av fronttillägg och fronttillägg som betalas till utlandet 2020—2024 i genomsnitt per år, beloppet av fronttillägg per månad och beloppet av fronttillägg

Lagmotion LM 36/2019 rd

per månad med den föreslagna höjningen. Dessutom framgår kostnaderna 2020–2024 med och utan höjning.

Kostnadseffekter av förslaget:

	2020	2021	2022	2023	2024
Mottagare i genomsnitt	7 000	5 050	3 600	2 550	1 800
Fronttillägg, euro/mån.	50,68	51,49	52,39	53,26	54,16
Höjt fronttillägg	125,00	126,99	129,21	131,35	133,57
Kostnad för fronttillägg utan höjning, mn euro	4,2	3,1	2,3	1,6	1,2
Merkostnad för höjning, mn euro	4,7	4,6	3,3	2,4	1,7

Folkpensionsanstaltens kostnader för att verkställa ändringen beräknas uppgå till 15 000—20 000 euro.

Samband med budgetpropositionen

Statsbudgeten har ett förslagsanslag för fronttillägg under moment 33.50.50. Regeringen har föreslagit att anslaget höjs med 4 700 000 euro vid kompletteringen av budgeten för 2020 (RP 89/2019 rd) för att fronttillägget ska kunna stiga i enlighet med förslaget i motionen.

Ikraftträdande

Folkpensionsanstalten kan införa höjningen tidigast den 1 april 2020. Följaktligen föreslås lagarna träda i kraft den 1 april 2020.

Vi föreslår

att riksdagen godkänner följande lagförslag:

Lagmotion LM 36/2019 rd

1.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om frontmannapension

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om frontmannapension (119/1977) 9 § 1 mom., sådant det lyder i lag 421/2019,
som följer:

9 §

Till en person som har fått frontmannatecken, fronttjänstecken eller fronttecken betalas i fronttillägg 1 195,92 euro om året. Till en finsk medborgare som är bosatt utomlands och som inte får folkpension, betalas fronttillägg på grundval av lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988).

Denna lag träder i kraft den 1 april 2020.

2.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988) 3 § 1 mom., sådant det lyder
i lag 422/2019, som följer:

3 §

Fronttillägget är 1 195,92 euro om året.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2020.

Lagmotion LM 36/2019 rd

Helsingfors 26.11.2019

Antti Lindtman sd
Ville Tavio saf
Kai Mykkänen saml
Antti Kurvinen cent
Emma Kari gröna
Paavo Arhinmäki vänst
Anders Adlercreutz sv
Päivi Räsänen kd
Harry Harkimo liik